

viet nam BULLETIN

Verschijnt om de 14 dagen
Redactie: M. v. Dullemen
E. de Lijser
O. D. v. d. Muyzenberg
Tineke Nijenhuis
A. A. Regtien
Redactie/Administratieadres:
Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51, Amsterdam
Gironummer: 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin
Abonnement f 5, - per half jaar
Los nummer f 0,40

Eerste jaargang nr 18 - 4 februari 1967

DE ROTS VAN HANOI

door JEAN LACOUTURE, medewerker van Le Monde en auteur van het gezaghebbende boek 'Le Vietnam entre deux paix' (Ed. du Seuil, Parijs 1965) dat de periode van 1959 tot begin 1965 beschrijft.

(le Nouvel Observateur, 28-12-66)

Ho Chi Minh, een kleine man met smalle schouders, met een vurige blik onder een voorhoofd dat gekroond is met een enigszins wilde kuif, een tener silhouet in de kleding van een gewoon kaderlid, een theekleurig gezicht, een zo breekbaar persoon dat het lijkt of hij slechts in leven blijft door zijn verbeeldingskracht, door het vuur van de strijd...

Hij strijdt nu al bijna een halve eeuw, klandestien en met roem overladen, als verzetstrijder en als president. Al een halve eeuw houdt hij nu de strijd vol, in het kader van de IIIe Internationale, voor de Vietnamese natie en de Leninistische revolutie. Een strijd die zijn gelijke niet kent door de verscheidenheid van tactieken en omstandigheden, de soepelheid van het spel, de wonderlijke ongelijkheid van de wapenen die zijn tegenstanders tegen hem in de strijd brengen, de gelopen risico's, en de gevraagde offers.

De strijd van Lenin eindigt in het begin van 1923, die van Trotsky in 1940, die van Dimitrov in 1948, Mao verschijnt voor 1927 nauwelijks op het toneel, Tito nauwelijks voor 1942. Ho, die zeer sterk werd geïnspireerd door de Franse revolutie, is sinds de Oktoberrevolutie een militante socialist. Hij is medeoprichter van de Franse Communistische Partij (FCP), hij is lid geweest van de Russische Partij en waarschijnlijk van de Chinese, hij is oprichter geweest van de Indo-Chinese Communistische Partij (ICP), vervolgens van de Viet-Minh, en daarna van de Lao Dong, de Communistische Partij van Noord-Vietnam. Hij heeft de ellende van de proletariërs van Afrika en Amerika gedeeld; hij heeft de gevangenschappen van Yunnan gekend met geketende voeten. Hij is ter dood veroordeeld door de rechtbanken van de kolonialisten, hij is tien keer aan deportatie en aan de guillotine ontsnapt. En als hij de macht in handen neemt, wat niet zonder bloedige onderdrukking mogelijk is, doet hij dat om beurtelings het hoofd te bieden aan twee grootmachten. Welke revolutionair van deze tijd kan de orde der machtigen met een zo verbeterd volharding uitdagen?

Ho Chi Minh is geen Lenin, noch een Mao. Als een geniale geest zijn stempel heeft gedrukt op de verbazingwekkende Vietnamese revolutie, moet men deze eerder zoeken bij Vo Nguyen Giap. Maar al heeft hij niets uitgevonden op het gebied van de doktrine, de kleine Cung, later Nguyen That Than, later Ba, later Nguyen Ai Quoc, later Vuong, later Chin, later Line, later Ho Chi Minh, was en blijft een onvergelijkelijke stimulator, anderen zeggen zuur (en terecht) een 'agitator'. Hij is de man die wakker blijft als de anderen slapen.

Deze vernuftige man van de praktijk, deze geschiedenis maker, heeft een natie weer tot leven gewekt, een staat gebouwd, twee oorlogen geleid die in essentie de oorlogen van verdrukten waren. Zijn strijd tegen Frankrijk had de likwidatie van een groot koloniaal rijk tengevolge. De strijd die hij tegen Amerika voert, geeft de mens de grenzen aan van de technische macht. Van alle op dit ogenblik in leven zijnde persoonlijkheden is Ho misschien degenen die het beste getoond zal hebben wat een wil vermag, die gewapend is met een onverbiddelijke machtstechniek en die wortelt in het volksstreven. (.....)

Nguyen That Than, die twintig namen zal hebben alvorens hij de naam Ho Chi Minh kiest, is

een zoon van een eenvoudige dorpsintellektueel. Hij werd in 1890 geboren in Kim Lien, een dorp in Noord-Annam. Hij had een arme jeugd in een arme provincie. Hij geeft een tijd les. Daarna vertrekt hij - volgens de plaatselijke traditie - naar Saigon, waar hij als koksjongen aan boord gaat van een frans passagiersschip. Hij is 21 jaar. Hij loopt de havens van Afrika binnen, hij komt in Amerika, en hij verblijft in Engeland waar hij contact opneemt met de kringen der Fabian-socialisten.

Het racisme van de Europeanen

In 1917 is hij in Frankrijk, waar door de oorlog een honderdduizend Vietnamese arbeiders zijn geïmporteerd en een vijftigduizend Chinese student-arbeiders, die onder leiding van Chou En Lai en Chen-Yi een haard vormen van de toekomstige revolutie. Ho zal overigens Chou ontmoeten en vriendschap sluiten met de vrouw van de toekomstige Chinese premier.

In 1919 ijlt Nguyen Ai Quoc naar Versailles om aan president Wilson van Amerika (tevergeefs) een plan van acht punten voor te leggen voor de vrijmaking van Vietnam. De officiële geschiedschrijvers van Hanoi houden deze stap voor de eerste akte in de revolutionaire onafhankelijkheidsstrijd van hun land. Als men nu deze tekst leest, lijkt hij veel bescheidener dan die van een redevoering die hij in Tours heeft gehouden, en ook de toon is heel anders. (Op het congres van de Franse socialistische partij te Tours in 1920, waarbij de meerderheid zich aansluit bij de Communistische Internationale, vormt de minderheid de Franse Sociaal-Demokratische Partij (SFIO). Op dit congres houdt Ho, als vertegenwoordiger van Indo-China, een fel pleidooi voor onafhankelijkheid van deze kolonie. Red.VB) In Versailles pleit Quoc voor de bevrijding van de Vietnamezen. In Tours maakt hij al een begin met zijn strijd voor de kollektieve ontvoering via het socialisme. Zijn doel blijft nationaal, maar de weg wordt revolutionair.

Vanaf dat moment speelt zijn strijd tegen de kolonisatie zich af in vier fasen: in Frankrijk (1920-1923), in de Sovjet-Unie (1924-1925), in China (1926-1940) en in Vietnam (1941-1945). In Parijs vormt hij kaders onder de geëmigreerde proletariërs en hij sticht twee kranten: 'De Paria' en 'Vietnam Hon' (De ziel van Vietnam). Hij is actief in de communistische partij waarin hij vooral bevriend is met Vaillant-Couturier (de hoofdredakteur van de krant van de FCP, l'Humanité. Red.VB) en met Monmousseau, maar ook met Boris Souvarin. Hij schrijft 'Het proces van de Franse dekolonisatie' en 'De Bamboedraak'. Hij organiseert talrijke bijeenkomsten. Hij is al een legendarische figuur in de Vietnamese gemeenschap. Maar daar hij ideologisch goed gewaard is en hij deel uitmaakt van het partijkader, houdt hij het hoofd koel.

Eind 1923 vertrekt hij naar Moskou, waar hij enkele dagen na de begrafenis van Lenin aankomt: de Pravda publiceert van zijn hand een vurig eerbetoon aan de leider 'die beweend wordt door de massa's van Azië en Afrika'. Enkele maanden later, op het IVe congres van de Internationale (juli 1924), waar een zekere Stalin, die beschouwd werd als de nieuwe sleutelfiguur van de Russische CP, nauwelijks op de voorgrond treedt, interenieert hij met grote welsprekendheid als hij het onbewuste racisme van het Europese proletariaat aan de kaak stelt en vooral ook de passieve houding hekelt die de Franse CP op koloniaal gebied aanneemt. Hij beweert met name dat 'l'Humanité' harder van stapel loopt 'als het er om gaat de verdiensten van de Senegalese bokser Siki te roemen dan wanneer het er om gaat de ellendige omstandigheden van het proletariaat van Dakar te bestuderen'. Deze vurige interventie is het begin van een diepgaande herziening van de 'koloniale' politiek van de Franse Communistische Partij.

Ontsnapping uit Hongkong

Daarna is de Chinese periode aan de beurt, of beter: de vele Chinese episoden. Aan de zijde van Michel Borodin (de afgezant van de Comintern in China, Red.VB) zag Ho het grote avontuur van de commune van Canton, waar André Malraux (die deze episode in 'La Condition Humaine' beschrijft. Red.VB) hem overigens niet opmerkt onder hen die toen probeerden het menselijk bestaan te hervormen. De Vietnamese leider richt er zijn derde krant op 'Thanh Nien' (de Jeugd), de kern van een revolutionaire groep die de basis vormt van de toekomstige Indochinese CP, daarna van de Viet-Minh en daarna van de Vietnamese Volksrepubliek. Hij ontsnapt ternauwernood aan de rokende ketels van de soldaten van Tsjang Kai Chek, en in 1927 komt hij weer in Moskou aan, waarvandaan hij het daaropvolgende jaar naar Yennan vertrekt. Als instrukteur in guerrillaoorlogen van de Kuomintang-strijdkrachten (die opnieuw verbonden zijn met de communisten) gaat hij naar Siam, waar hij nog een krant opricht; onder de naam van 'Vader Chin' indoktrineert hij, leidt hij, wekt hij op, schrijft hij gedichten en, in het gele gewaad van de Boeddhistische priesters, brengt hij drie maanden door in een pagode (waar hij waarschijnlijk minder

van het Boeddhisme leert dan de priesters van het Marxisme).

Eind 1929 komen de kameraden die hij in Canton heeft opgeleid en die bij zijn afwezigheid en misschien tegen zijn advies in verschillende partijen hebben opgericht die zich openlijk op het Marxisme-Leninisme beroepen, hem in Siam halen om de beweging eensgezind te maken: vandaar de oprichting van de Indochinese Communistische Partij (ICP) in januari 1930 in Hongkong. Zes maanden later vormen de boeren van zijn geboorteprovincie Nghé An 'Sovjets' (arbeiders en boerenraden, Red. VB) en komen zij in opstand tegen het Franse bestuur. Hij wordt ter dood veroordeeld. In april 1931 wordt hij in Hongkong door de Britse politie gearresteerd. Zal hij aan de 'bevoegde' koloniale macht worden uitgeleverd? Een groep advocaten van de Labour Party, daartoe aangezet door (de latere Sir) Stafford Cripps, haalt hem uit deze benarde situatie. Men laat hem ontsnappen van de ziekenafdeling van de gevangenis van Hongkong, waar van de boeken overigens vermelden dat hij dood is. In Sjanghai ontmoet hij toevallig Vaillant-Couturier, die een missie vervult bij de Chinese Communistische Partij, die hem naar Mevrouw Sun Yat-sen (de vrouw van de grote Chinese hervormer, Red. VB) brengt, die hem naar Moskou laat vertrekken. Oef...

Dan volgt een leerzame periode in de Sovjet-Unie. Het VIIe congres van de Internationale zal de weg openen naar de strategie die hij altijd heeft voorgestaan, die van het eenheidsfront. Quoc zal in de ICP het dubbele bondgenootschap met de burgerlijke nationalisten en het Franse proletariaat kunnen laten zegevieren, 'zijn' lijn. Het is de tijd van het volksfront: de kameraden uit de goeie ouwe tijd, die van het congres van Tours (althans de leden van de minderheid) hebben de macht in Parijs.

De tijd van de tegenaanval

Maar dan komt er oorlog. De leider van de ICP is in Zuid-China. Begin 1941 passeert hij, voor de eerste maal in dertig jaar, de Vietnamese grens, en vestigt zich in een grot in Pac Bo, aan de rand van een stroom die hij de naam van Lenin geeft. De bergen daarboven noemt hij Karl Marx. Maar hij is op Vietnamese bodem... In een nabijgelegen hut waar zijn kameraden, die ontsnapt zijn aan de vervolging van de koloniale politie in de jaren 1939-1940, zich bij hem gevoegd hebben, richt hij in mei 1941 de Viet-Minh op, de liga voor de onafhankelijkheid van Vietnam. Na een lange tijd van doktrinair internationalisme, wordt het accent gelegd op de nationale waarden, de tradities van het vaderland.

Maar wat te beginnen zonder de hulp of in ieder geval de stilzwijgende goedkeuring van China - al was het dan ook het China van Tsjang Kai Chek? Hij gaat de maarschalk opzoeken. Maar zodra hij de grens over is en hoewel hij zijn naam Nguyen Ai Quoc, die te bekend is in revolutionaire kringen, veranderd heeft in de Chinees klinkende naam Ho Chi Minh, wordt hij gevangen genomen. Ho huist 18 maanden met gebonden voeten in allerlei gevangenschappen, waar hij een honderdtal korte gedichten in het Chinees schrijft, in de sierlijke stijl van het t'ang tijdperk, die ook vaak door Mao gebruikt wordt. De vertalingen die er van bestaan, tonen ons dat het niet de gedichten zijn van een groot dichter, maar van een gevoelig en trots man, een stoicijn met gevoel voor humor. In deze Vietnamese Lenin zit ook iets van Aesopus.

Als hij in 1943 vrijgelaten wordt, sluit hij een bondgenootschap met de Vietnamese nationalisten en bereidt hij zich voor om de gunstige gelegenheid voor een revolutie, die weldra de vernietiging van de Franse kolonisatie en het Japanse imperialisme zal betekenen, uit te buiten. De weg is smal maar vrij.

Ho ziet hierin een typisch voorbeeld van een moment dat door de geschiedenis bepaald wordt. Door op grootse wijze zijn idee van het 'gunstige moment' in praktijk te brengen, maakt hij zich van Hanoi en van de macht meester, met enkele honderden getrouwen. Maar er rest nog, van Frankrijk de ratifikatie van deze greep naar de macht los te krijgen.

Gedurfde onderhandelingen met Jean Sainteny, de vertegenwoordiger van het Gaullistische Frankrijk die in Hanoi was teruggekeerd en met generaal Leclercq, hoofd van het expeditiecorps, besparen beide landen bijna een oorlog. Ho heeft de Vietnamese massa, ondanks hun ongeduld, kunnen overtuigen van de noodzakelijkheid van een kompromis. Maar in zijn eigen kamp, evenals bij de Franse militairen en in de politieke kringen van Parijs, weigeren velen dat te begrijpen. Het wordt dus oorlog en die begint in de laatste dagen van 1946.

Drie jaar lang slaagt de Viet-Minh, die alleen staat en door bijna iedereen praktisch vergeten is - Moskou en de FCP zijn ver weg en de Chinese communisten verkeren in groot gevaar - erin in leven te blijven door zich aan de bergen vast te klampen en zich in de rijstvelden in te graven. Ho is weer naar zijn grot gegaan. Na drie jaar van volharding ziet hij de Chinezen van Mao aan de grenzen komen. Het is de opening naar de socialistische wereld en de erken-

ning van de Democratische Republiek Vietnam door vijftien landen (na Peking). Giap heeft drie divisies gevormd. De tijd van de tegenaanval is aangebroken. Nog vier jaar en de overwinning van Dien Bien Phu is er. Maar Ho heeft al, door aan een Zweedse krant te verklaren dat hij bereid is te praten, het signaal gegeven voor de vrede. Deze wordt in Genève getekend. De prijs is hoog. Moskou en Peking, in de personen van Molotov en Chou En Lai, die er voor alles zorg voor willen dragen dat er eindelijk internationale ontspanning komt en de weg naar de vreedzame coëxistentie geopend wordt, leggen gezamenlijk de Viet-Minh een voorlopige verdeling op van Vietnam. De strijders van Dien Bien Phu, die dachten dat ze overwonnen hadden, verbazen zich. Koreaanse voorwaarden? Maar de hereniging zal plaatsvinden via een volksstemming over twee jaar. En wie, in het zuiden zowel als in het noorden, zou tegen Ho en Giap stemmen, die de Vietnamezen hun waardigheid teruggegeven hadden?

Niet te intimideren

De volksstemming vindt niet plaats. De Amerikaanse 'specialisten' gaan aan land. Diem, meester van Saigon, doet aan heksenjacht. Washington wil, maar zonder er dezelfde prijs voor te betalen, de operatie Zuid-Korea overdoen. De Amerikaanse regering heeft in 1954 zich ervan onthouden tussenbeide te komen en heeft de Franse nederlaag zich laten voltrekken. Als Amerika de plaats van Frankrijk inneemt, weigert het zich te houden aan de akkoorden van Genève. Dit zal leiden tot de tweede Vietnam-oorlog, die nu al bijna twee jaar tot het noorden is uitgebreid. (. . .)

Sinds 1954, datum van de wapenstilstand van Genève, tot 1957, merkt men in Hanoi een konstante uitbreiding van de Chinese invloed. Het is de 'eerste koers'. Moskou wordt in beslag genomen door zijn strategie van hulp aan de 'nationale democratieën' van het Egyptische of Ghaneese type. Om het Vietnamese probleem te 'bevriezen' gaan de Russen in 1956 zelfs zover dat ze in de UNO voorstellen beide Vietnams te erkennen. Een idee dat hun prestige in Hanoi zwaar aantast. De Chinese hulp, bescheiden maar goed verdeeld, wordt groter. De vurigste aanhangers van de Chinese lijn, met name Truong Chinh, zitten aan de top.

Eind 1956 komt de wrede mislukking van de landhervorming, die met een kortdurende hevigheid door de meest maoïstische vleugel van de partij wordt doorgevoerd. Er moet afgeremd worden, er moeten stappen terug gedaan worden, de methoden moeten soepeler en de boeren gerustgesteld worden - de boeren die in opstand zijn gekomen in Nghé An, de geboorteprovincie van Ho. Het algemeen sekretariaat wordt Truong Chinh ontnomen en het wordt toevertrouwd aan 'Oom', de geruststellende. Dan begint de 'tweede koers', vanaf 1957, die dichter bij de stelling van Chrousjef staat, en die geïnspireerd wordt door de Chinese mislukkingen van 1959-1960. Het derde congres van de Noordvietnamese partij, in september 1960, bereidt een harteliker ontvangst aan de Russische gedelegeerde Moukhitdinov dan aan de Chinees Li Fu Chun. Maar aan het slot van het congres pakt Ho de handen van de twee rivalen, en tot ontsteltenis van alle buitenlandse getuigen, laat hij het hele congres een liedje zingen van het soort 'Als alle kinderen op aarde . . .'. Twee maanden later overigens, zou 'Oom' proberen om in Moskou ten overstaan van de 81 communistische partijen, die voor het laatst bijeen waren in aanwezigheid van de Chinezen, als bemiddelaar op te treden of liever gezegd als de man die eenheid brengt. Zijn verleden, het prestige van het strijdende Vietnam, zijn manier van optreden en zijn lachende oprechtheid waren niet voldoende om een eind te maken aan het katastrofale verloop van het konflikt.

De middenkoers

Vanaf 1961 lijkt het dat zijn invloed en die van de 'centristen' van de Noordvietnamese partij kleiner wordt in Hanoi. In 1962 spreekt men over het opzijschuiven van Ho Chi Minh. Geen enkele buitenlander ziet hem gedurende een paar maanden. Is dit een 'derde koers' die weer beheerst wordt door de 'Oostenwind'? In 1964 echter verschijnt de oude leider weer op het toneel, hij geeft interviews, en het lijkt er op dat hij meer dan ooit uit naam van het Vietnamese volk spreekt. De aanvaarding van kontakten met de Amerikanen eind 1964 (hetgeen kortgeleden door Oe Thant is bevestigd) lijkt zijn stempel te dragen. Doordat in Moskou een groep aan de macht komt die blijkbaar meer aandacht heeft voor Vietnam dan Chrousjef, zou de Russische invloed en het Russische prestige in Hanoi weer groter worden. Maar als Kosygin in februari 1965 aan Noord-Vietnam een krachtige steun komt aanbieden in de vorm van militair materieel, wordt hij ontvangen door de eerste Amerikaanse bombardementen op het noorden. Hij trekt zich terug zonder dat de Sovjet-Unie anders heeft kunnen reageren dan met enkele dreigementen. De

goodwill die de Sovjet-Unie had, is er natuurlijk door aangetast.

De oorlog die steeds in hevigheid toeneemt, geeft dan groeiende argumenten aan hen die de hoofdartikelen lezen van het 'Volksdagblad' van Peking. Ho handhaaft met zijn twee getrouwen onder de getrouwen - generaal Giap en eerste minister Dong - en met de sekretaris-generaal van de partij, Lé Duan, tegen alle druk in, de lijn van het midden. Lé Duan woont het laatste congres van de Russische Communistische Partij bij. De Democratische Republiek Vietnam is aanwezig bij iedere konferentie die op initiatief van Moskou wordt georganiseerd. Op de Driekontinenten-konferentie in Havana, in januari 1966, houden de delegaties van Noord-Vietnam en van het Bevrijdingsfront zich op afstand van de Chinezen. Bij iedere gelegenheid bewijst Ho minstens evenveel eer aan de USSR, de leider van het socialistische kamp, als aan het bevriende China. Daar komt nog bij dat de 'kulturele revolutie' slechts een bescheiden plaats inneemt in de pers van Hanoi.

Toch is Ho niet de leider van een 'revisionistische clan' in Hanoi. Misschien heeft hij er meer dan ieder ander toe bijgedragen te vermijden dat Vietnam onder Chinese invloed komt te staan, daarbij geholpen door de oorlog en de Aziatische sociologie. Maar hij let teveel op de geopolitieke werkelijkheid, hij is te zeer doordrongen van de cultuur van het Verre Oosten, te gevoelig voor de stromingen die de Vietnamese jeugd beroeren en die deze jeugd natuurlijkerwijze tot revolutionaire daden zou voeren als de duidelijk omschreven taken van de oorlog hen niet helemaal opeisten om de Democratische Republiek Vietnam op essentiële punten met Peking in tegenspraak te brengen.

Een gerechtvaardigd wantrouwen

China heeft hier niet het 'vetorecht', Mao is in Hanoi geen baas over oorlog of vrede. Het zijn de Vietnamezen die strijden en niet de Chinezen - en de maoïstische leiders geven openlijk toe dat het 'woord aan de Vietnameze kameraden' is (zij hebben het o. a. tegen K. S. Karol gezegd), maar zij verbergen ook niet dat als hun raad maar even gevraagd zou worden, zij geen onderhandelingen zouden 'adviseren'.

Wanneer Ho deze 'raad' zou negeren, en zou willen streven naar een politieke oplossing, zou hij nog de generale staf van het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam moeten overtuigen. Wij zullen hier niet te lang uitweiden over verschillen in programma en toon tussen het noorden en het zuiden. De toestanden verschillen, en ook de sociaal-ekonomische basis en zelfs de ideologische vorming van de leiders. Maar wat men niet moet vergeten is dat, omdat alle Vietnamezen zeer goed op de hoogte zijn van de hedendaagse geschiedenis en hartstochtelijk op haar lessen letten, Hanoi sinds 1954 enkele redenen heeft om de westelijke partner te wantrouwen, en het zuidelijke wantrouwen wordt door nog schrijnender, nog talrijker en nog duidelijker precedents gevoed. Al was er in 1946 een akkoord gesloten tussen Frankrijk en de Viet-Minh, het ging gedeeltelijk ten koste van de verzetsstrijders in het zuiden. Ho en de zijnen hebben dapper gestreden opdat een volksstemming plaats zou hebben die de zuidelijken de gelegenheid zou geven om zich bij de Democratische Republiek te voegen. Maar de mensen uit het zuiden bleven onder toezicht van de Franse troepen.

Na 1954 zagen de zuiderlingen opnieuw hun lot bepaald door een volksstemming die weer gesaboteerd werd. En toen de meest revolutionairen onder hen de wapens opnamen, hebben zij lange maanden gewacht voor het noorden hen hulp kon bieden. Er bestaat dus een specifiek zuidelijk wantrouwen dat de weg naar een politieke oplossing niet vergemakkelijkt.

Moeten we het zelfs vanuit revolutionair oogpunt bezien betreuren dat een man als Ho Chi Minh niet tot degenen behoort voor wie in een politieke analyse het lijden van een heel volk een te verwaarlozen faktor is? Temeer daar de man die al een halve eeuw voor zijn vaderland en voor de revolutie strijdt, niet van opportunisme verdacht kan worden. De dag waarop de Amerikanen zullen hebben getoond - door de onvoorwaardelijke en permanente stopzetting van de bombardementen op het noorden, door één of andere vorm van erkenning van het Bevrijdingsfront, door een begin van vermindering van de oorlog en door een duidelijke belofte zich uit Vietnam terug te trekken - dat zij werkelijk vrede willen in Vietnam, kan men aannemen dat de oude leider en zijn kameraden, die de politieke kansen in 1946 en 1954 tot op de bodem hebben weten te gebruiken, de weg van de onderhandelingen zullen weten te kiezen. Dan moet men hopen dat sommige 'lessen van de revolutie' de man van het congres van Tours, van Dien Bien Phu en van het onverzettelijke Vietnamese verzet bespaard zullen blijven.

NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN EN VIETNAM

In verband met de verkiezingen op 15 februari a. s. voor de Tweede Kamer geven we hieronder kort de standpunten van de Nederlandse politieke partijen inzake Vietnam weer, voor zover die blijken uit hun verkiezingsprogramma's en/of de besprekingen in de Tweede Kamer.

Op 13 oktober 1966 werd de volgende motie ingediend bij de Tweede Kamer:

"De Kamer,

instemmend met het oordeel van Oe Thant, dat de oorlog in Vietnam op het ogenblik "een belasting vormt voor alle vormen van de internationale samenwerking",

van oordeel, dat òn om deze reden òn vanwege de verschrikkelijke beproevingen voor het volk van Vietnam, zo snel mogelijk een politieke oplossing voor het vraagstuk dient te worden bereikt,

eveneens van oordeel, dat van de kant van de Verenigde Staten met de toespraak van Goldberg in de Verenigde Naties aanknopingspunten zijn gegeven voor een politieke oplossing van het conflict,

teleurgesteld over het starre standpunt, tot nu toe ingenomen door Hanoi en Peking,

doet een beroep op de Regering in het internationaal overleg te bevorderen:

1°. dat alles in het werk wordt gesteld om een verdere uitbreiding en verscherping van de oorlog te voorkomen;

2°. dat bij komende onderhandelingen alle strijdende partijen worden ingeschakeld, inbegrepen de Vietcong;

3°. dat de Regering van Hanoi instemt met onderhandelingen zonder voorwaarden en de Regering van de Verenigde Staten met een hernieuwde stopzetting der bombardementen;

4°. dat de wederzijdse beëindiging van het zenden van militaire versterkingen als eerste punt van onderhandelingen aan de orde wordt gesteld, en gaat over tot de orde van de dag."

Voor deze motie stemden KVP, PvdA, ARP, CHU en VVD.

Op 28 december 1966 werd de volgende motie ingediend:

"De Kamer,

verontrust over de uitbreiding en verscherping van het conflict in Vietnam,

van mening, dat de voortgezette bombardementen op Noord-Vietnam de bemiddelingspogingen van Oe Thant bij voorbaat volledig dreigen te doen mislukken,

vraagt de Regering een dringend beroep te doen op de Regering van de Verenigde Staten al datgene na te laten, hetgeen de door haar zelf gevraagde bemiddelingspogingen van Oe Thant zou kunnen bemoeilijken,

en gaat over tot de orde van de dag."

Voor deze motie stemden PvdA, PSP en twee leden van de ARP.

De KVP

Het verkiezingsprogramma vermeldt slechts: "Nederland moet initiatieven ontwikkelen of steunen om vrede in Vietnam te krijgen."

Op 11-10-66 verklaarde Schmelzer in de Tweede Kamer: "Een Amerikaans wegtrekken zonder meer zou het vertrouwen in de waarde van Amerikaanse beloften en garanties grondig ondermijnen, elders in Azië en in Europa. Bovendien zou hiermee gedemonstreerd worden dat de Chinese methoden inderdaad een doeltreffend middel vormen om de Amerikaanse 'papierentijger' te verslaan."

De PvdA

Het verkiezingsprogramma: "Vredesonderhandelingen over Vietnam, die uitgaan van de akkoorden van Genève; stopzetten van de bombardementen op Noord-Vietnam; erkenning van de Vietcong als partner in onderhandelingen."

In de Tweede Kamer zei Nederhorst op 11-10-66: "In wezen is de strijd in Vietnam de strijd over een eigen identiteit van het Vietnamese volk, geboren uit het verlangen naar het voortbestaan van dit volk. De infiltratie van de communistische gedachte loopt daar dwars doorheen, zonder dat dit onze blik op het wezen van de onderliggende krachten in het konflikt mag vertroebelen."

Nederhorst noemt het Amerikaanse voorstel van Goldberg voor onderhandelingen volledig en goed samenhangend, en betreurt het dat Hanoi voor de zoveelste maal deze door Amerika uitgestoken hand niet aangrijpt.

De VVD

Het verkiezingsprogramma vermeldt: "De strijd die in Vietnam ten koste van veel menselijk leed wordt gevoerd, geeft reden tot grote zorg. De afweer tegen de communistische agressie is echter zowel in het belang van de bevolking van Vietnam als van de vrede in geheel Zuidoost-Azië, noodzakelijk. Het Amerikaanse streven door onderhandelingen te komen tot een regeling, die de rechten en vrijheden van het Vietnamese volk waarborgt, dient ten volle te worden gesteund. De Nederlandse regering zou een actieve bijdrage aan het vinden van een dergelijke oplossing moeten leveren. Deze bijdrage zou o. a. kunnen bestaan in het instellen van een vredesmissie, die de mogelijkheden die er met betrekking tot het vinden van zo'n oplossing bestaan, zou moeten onderzoeken en die zich bij voortdurende voortdurende zou moeten oriënteren over de kansen op een voor alle partijen aanvaardbare regeling. Het zou bijzonder wenselijk zijn over deze aangelegenheid overleg met de Belgische en Luxemburgse regeringen te plegen, met als doel het beoogde initiatief in Beneluxverband te verwezenlijken. Ook zal in het kader van de Nederlandse hulpverlening uitvoering moeten worden gegeven aan een ruim hulpprogramma voor Zuid-Vietnam. Na het staken van de vijandelijkheden zal dit hulpprogramma tot geheel Vietnam moeten worden uitgebreid."

De ARP

Uit het verkiezingsprogramma: "De AR-Partij heeft oog voor de bijzondere moeilijkheden, waarvoor tal van staten in Afrika, Zuid-Amerika en Azië staan. Voorkomen dient te worden, dat deze moeilijkheden uitgroeien tot een wereldconflict. Met name ten aanzien van het zo verontrustende oorlogsgeweld in Vietnam dient alle inspanning erop te zijn gericht, dat - met medewerking van alle betrokkenen en zo spoedig mogelijk binnen het kader van de Verenigde Naties - een oplossing wordt gevonden, welke land en volk van Vietnam uitzicht biedt op een vreedzame ontplooiing en de wereld op een rechtvaardige samenleving."

De CHU

Onder het kopje 'Vrede en vrijheid' vermeldt het verkiezingsprogramma: "Steun aan elke verantwoorde poging tot beëindiging van de rampzalige strijd in Vietnam." Beernink verklaarde op 11-10-66 in de Tweede Kamer: "Ten aanzien van de Amerikanen vervullen mij de berichten over voedselvernietiging door chemische middelen in de door de Vietcong beheerste gebieden met zorg. Worden op deze manier niet de gewone burgers primair getroffen? Hoezeer wij ook begrip hebben voor de Amerikaanse politiek in Vietnam, dit ontnemt ons niet de menselijke plicht, juist als bondgenoot, te waarschuwen tegen onderdelen van deze politiek, wanneer dat noodzakelijk blijkt."

De CPN

Het verkiezingsprogramma zegt: "Solidariteit met het strijdende volk van Vietnam. Druk op Amerika voor stopzetting van zijn koloniale veroveringsoorlog en terugtrekking van zijn troepen; verbreking van de betrekkingen met het marionettenbewind in Zuid-Vietnam." Bakker verklaarde op 11-10-66 in de Tweede Kamer: "Volgens ons is er maar een oplossing, waarvan men kan uitgaan, en dat is: terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Vietnam." En Hoekstra op 28-12-66: "Gelukkig begiunen steeds meer mensen overtuigd te raken van de noodzaak dat direkte en praktische steun aan het strijdende volk in Vietnam moet worden geboden."

De PSP

Het verkiezingsprogramma vermeldt: "De oorlog in Vietnam is voortgekomen uit scherpe economische en sociale tegenstellingen. De niet-representatieve Zuidvietnamese regeringen, voor hun bestaan geheel afhankelijk van buitenlandse hulp, missen elk contact met de bevolking. Een definitieve beëindiging van het conflict kan slechts gebaseerd zijn op de opheffing van de sociaal-

ekonomische tegenstellingen en op de vorming van een regering die het vertrouwen geniet van de gehele bevolking. De PSP beschouwt het optreden van de Verenigde Staten in het Vietnamese konflikt als agressie. De eerste stap naar de oplossing van het Vietnamese konflikt is de definitieve en onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam. Als volgende stappen kunnen dienen:

1. De beide voornaamste strijdende partijen (USA en Zuidvietnamese Bevrijdingsfront) sluiten een wapenstilstand, waarbij het terugtrekken van alle buitenlandse troepen overeengekomen wordt.
2. De interne problemen van Zuid-Vietnam worden door de Zuidvietnamese groeperingen zelf opgelost.
3. Vertegenwoordigers van Noord- en Zuid-Vietnam stellen de procedure ter hereniging van Noord en Zuid vast.
4. Een internationale vredeskonferentie formuleert garanties met betrekking tot de tussen Noord en Zuid gemaakte afspraken over a) de eenheid van het land, b) de niet-gebondenheid van geheel Vietnam aan enig machtsblok, inhoudende het afzien van enige militaire en politieke inmenging door andere landen.
5. De Verenigde Staten nemen op zich alle door hen aangerichte schade te vergoeden. Bij internationale projecten op het gebied van ontwikkelingshulp moet Vietnam bijzondere aandacht krijgen."

Lankhorst verklaarde op 11-10-66 in de Tweede Kamer: "Het moet toch duidelijk zijn, dat het terugtrekken van alle buitenlandse troepen uit Vietnam en het stopzetten van buitenlandse bombardementen op Vietnam aan vredesonderhandelingen vooraf dienen te gaan."

De SGP

Van Dis zei op 12-10-66 in de Tweede Kamer: "Wij moeten ons met alle beslistheid stellen tegen al degenen die erop uit zijn door middel van moties, betogingen en demonstraties tegen de door hen valselijk zo genoemde 'Amerikaanse agressie' te stoken. Dit geldt even goed de Wereldraad van Kerken, die onlangs het bombarderen van militaire objekten in Noord-Vietnam heeft veroordeeld en zelfs de aanwezigheid van Amerikaanse militairen in Zuid-Vietnam onrechtvaardig heeft genoemd, terwijl die aanwezigheid toch louter berust op een verzoek van Zuid-Vietnam om bescherming tegen de agressie van communistische Vietcong terroristen en van hen die daarachter staan."

D ' 66

Het verkiezingsprogramma vermeldt het volgende: "De kwestie Vietnam vormt op het ogenblik de grootste bedreiging van de internationale vrede en veiligheid. De door beide zijden gehanteerde middelen tot oplossing van het konflikt schieten hun doel voorbij. De ook door de Amerikaanse regering nagestreefde onderhandelingen zonder voorwaarden vooraf zouden worden gediend door: onmiddellijke en blijvende stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam, erkenning van het Nationale Bevrijdingsfront als een van de onderhandelingspartners en stopzetting van de Noordvietnamese infiltraties in Zuid-Vietnam. Nederland zal het initiatief moeten nemen om te komen tot een gezamenlijk voorstel van niet betrokken staten, gericht op het terugtrekken van alle vreemde troepen in Vietnam binnen een bepaalde termijn. Genoemd voorstel dient te worden ontwikkeld in het kader van de Verenigde Naties. Internationale neutrale troepen waar- onder eventueel Nederlandse, zouden in naam van deze organisatie de verlaten stellingen kunnen innemen."

Tot slot van dit overzicht nog enige opmerkingen van regeringszijde. Op 13-10-66 weersprak Cals in de Tweede Kamer de opmerking dat men een ideologische oorlog voert over de rug van het Vietnamese volk heen. "In de eerste plaats gaat het om de vrijheid van het volk van Vietnam, welke vrijheid is aangetast. Daarom zijn de Amerikanen juist te hulp geroepen." Op 28-12-66 antwoordt Luns op vragen aangaande een Amerikaans verzoek aan Nederland om hulp bij de oorlogvoering in Vietnam: "Ik kan de Kamer mededelen dat ons een dergelijk verzoek niet is gedaan." Hij herinnert verder aan zijn antwoord van 6 juli, "in welk antwoord werd gesteld dat de Nederlandse regering geen militaire hulpverlening aan Amerika overweegt voor de strijd in Vietnam."

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 12 tot 25 januari 1967

- 12 januari - Te New Delhi zijn de leden van de ICC bijeen gekomen, om te trachten de partijen naar de konferentietafel te krijgen. In Hongkong verklaart Harrison Salisbury in een interview niet te geloven dat Hanoi zich hiertoe (door de bombardementen) zal laten dwingen. Naar zijn mening zal hiervoor nodig zijn dat de Verenigde Staten eerst hun bombardementen staken. Nieuwzeelandse arbeiders zullen het bezoek van Ky boycotten. Het dorp An Dien - gelegen in de 'ijzeren driehoek' - is door de Amerikanen platgebrand.
- 13 januari - De Noordvietnamese regeringskrant Nhan Dan kritiseert de 'drie punten van Oe Thant', omdat het de agressie niet specificceert en het Bevrijdingsfront niet als enige ware vertegenwoordiger van het Zuidvietnamese volk erkent. Saigon zal het nieuwjaars(Tet-)bestand slechts vier dagen laten duren (het Front had een week voorgesteld). Sinds 1 januari 1967 heeft Nederland een militair attaché in Saigon. Er gaan geruchten over geheime vredesonderhandelingen tussen Washington en Hanoi.
- 15 januari - Voor het eerst sinds 19 december zijn weer doelen gebombardeerd vlakbij Hanoi. 'Deckhouse five', de eerste grote Amerikaanse operatie in de Mekongdelta, is voltooid, 21 'Vietcong' werden gedood. In de 'ijzeren driehoek' zijn hun verliezen tot nog toe 349 doden. Er zijn reeds 5500 vluchtelingen ondergebracht in concentratiekampen; hieronder bevinden zich 262 mannen. Het Bevrijdingsfront heeft ongeveer 40 gevangenen geëxecuteerd.
- 17 januari - De konferentie van de ICC te New Delhi is verdaagd, omdat Polen het moment voor bemiddeling nog niet gekomen acht. Zuid-Vietnam biedt besprekingen aan met Hanoi. Ky vertrekt voor een 'dankreis' naar Australië en Nieuw-Zeeland. De aanvallen op allerlei doelen in Noord-Vietnam nemen toe.
- 18 januari - Voor het eerst heeft Washington, bij monde van zijn ambassadeur Martin in Thailand, officieel toegegeven dat vanuit dit land bombardementsvluchten op Vietnam worden ondernomen. Er zijn nu 35.283 Amerikaanse militairen in Thailand. Het Amerikaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft de paspoorten ingetrokken van drie Amerikaanse vrouwen die onlangs Noord-Vietnam hebben bezocht. Hanoi weigert een gesprek met Saigon. De PSP stelt vragen over de benoeming van een militair attaché in Saigon. Enige tientallen kilometers van 'de ijzeren driehoek' hebben Amerikaanse bommenwerpers de taktiek van de verbrande aarde toegepast op 50 km² met een tapijt van fosforbommen.
- 19 januari - In de week van 7-14 januari hebben de Amerikanen de zwaarste verliezen in de Vietnamese oorlog geleden: 1194 man zijn buiten gevecht gesteld. Hanoi meldt dat de bombardementen van 14, 15 en 17 januari op Viet-Tri (papierindustrie) en Thai-Nguyen (hoogovens) zeer zware schade hebben aangericht en vele doden onder de burgerbevolking hebben gekost.
- 20 januari - De Republikeinen in de Verenigde Staten willen een scherpere politiek ten opzichte van Vietnam. Hanoi beschuldigt Washington van het vernietigen van irrigatiewerken en dijken, waardoor tienduizenden hektaren land overstroomd zijn. De weduwe van het op 7 december vermoorde parlamentslid Tran Van Van heeft gratie gevraagd voor de door een tribunaal aangewezen moordenaar van haar man, Vo Van En, die ter dood veroordeeld is. Zij gelooft niet dat de moordenaar in de rijen van het Bevrijdingsfront gezocht moet worden, maar juist bij de Ky-aanhangers, daar haar man de voornaamste opposant was tegen het grondwetsartikel, dat de militaire raad recht van veto gaf.
- 21 januari - De vertegenwoordiger van Ethiopië bij de Verenigde Naties, Makonnen, heeft in een interview verklaard dat Haile Selassie een kleine groep niet-gebonden landen om zich wil verzamelen 'om de vredesinitiatieven van Thant te steunen'. In Australië ontmoet Ky waar hij zich vertoont vijandige demonstranten. Bij aanvallen op grote wegen zijn in Noord-Vietnam 5 Amerikaanse toestellen neergeschoten. Voor het eerst hebben de Amerikanen toegegeven, dat zij de aantallen neergeschoten transport- en verkenningstoestellen, benevens de op de grond vernietigde, niet bekend maken.
- 22 januari - De drie geestelijken (rabijn Feinberg, methodist Muste en anglicaan Reeves), die vorige week door Ho Chi Minh zijn ontvangen, hebben een communiqué uitgegeven

waarin zij de bombardementen veroordelen en er bij Washington op aandringen het initiatief voor de vrede te nemen.

23 januari - Op verzoek van Amerika heeft Saigon drie gevangen genomen Vietcongs in vrijheid gesteld. Fulbright heeft in zijn pas verschenen boek 'De Arrogantie van de Macht' een uit acht punten bestaand vredesplan voor Vietnam gelanceerd. Ook in Nieuw-Zeeland zijn er vele demonstraties tegen het bezoek van Ky. Rabijn Feinberg heeft aan Johnson de invitatie van Ho Chi Minh overgebracht, om te komen praten.

24 januari - De Amerikaanse militaire kommandant van Saigon heeft verklaard dat drie dorpen 'per vergissing' beschoten zijn. Aan de nabestaanden van de tien doden is de gebruikelijke schadevergoeding van \$ 34. - p. p. uitbetaald. Voor het volgende belastingjaar heeft Johnson een minimum van \$ 21.9 miljard voor de oorlog in Vietnam gevraagd (dat is het dubbele van de schatting van het vorige jaar). Het Ministerie van Oorlog neemt 55.9% van de totale begroting voor zijn rekening.

(Utrechts Nieuwsblad-Le Monde-NRC)

HET LEGER VAN SAIGON EN DE 'PACIFICATIE'

door R. W. Apple, New York Times 13-12-66

Het Zuidvietnamese leger vecht niet erg effectief en het is voor de Amerikaanse adviseurs geen geringe taak om er strijdkrachten van te maken die veiligheid in het land kunnen brengen. Toch moet het geprobeerd worden, geloven hoge ambtenaren uit beide landen. De oorlog kan immers pas gewonnen worden als de guerrillastrijders van de Vietcong uit de 11.000 gehuchten van Zuid-Vietnam verdreven zijn. De guerrillastrijders zullen blijven waar ze zijn totdat ze door agenten van de regering, in de vorm van pacificatie-groepen, uitgedaagd worden, en deze kunnen dat niet doen zonder steun. Het beschermen van pacificatie-groepen - het methodisch uitkammen van gehuchten waar die werken - hen helpen bij het winnen van het vertrouwen van de boeren, het terugdrijven van vijandelijke groepen die op zoek zijn naar zwakke plekken - dat is de nieuwe taak voor het Zuidvietnamese leger, haar toebedacht op de konferentie in Manilla, onlangs gehouden door de bondgenoten van Saigon. Om twee redenen werd hiervoor het Vietnamese leger gekozen: 1) Omdat het Vietnamees is en daarom onder de Vietnamese burgers kan werken zonder verschillen van taal, cultuur en ras te moeten overbruggen. 2) Omdat er genoeg Amerikaanse troepen zijn om zowel gevechtseenheden uit te roeien als guerrillastrijders op te sporen.

En president Johnson voelt er weinig voor om Amerikaanse reserve-eenheden te mobiliseren, die nodig zouden zijn om beide taken te vervullen. Sommige eenheden van het leger van de Zuidvietnamese Republiek (ARVN) zullen doorgaan met offensieve operaties, waarbij ze hetzelfde soort gevechten leveren als hun bondgenoten, met dezelfde wapens en tactiek. Maar de nieuwe opdracht van de ARVN zal een duidelijke tendens van het laatste jaar versnellen: de zware gevechten zullen steeds meer voor rekening van de Amerikaanse infanteristen komen. Sinds de aankomst van de eerste Amerikaanse gevechtseenheden, begin 1965, heeft de ARVN zich teruggetrokken uit de gevaarlijke hoek. Maar noch het leger, noch zijn leiders hebben daardoor meer vertrouwen gekregen. Hun betrekkelijke succes in 1966 hebben zij in elk geval voor een groot deel te danken gehad aan hun tegenzin om de vijand op te sporen.

Tekortschieten is toegestaan

Zelfs de hoogste generaals van de ARVN erkennen het tekortschieten. Luitenant-generaal Cao Van Vien, chef van de gezamenlijke generale staf (en de enige generaal van regeringszijde die ooit gewond werd in dienst) zei enige tijd terug treurig tegen een Amerikaanse vriend: "Ik vraag me af of we ooit zo goed zullen worden als de (Zuid)-Koreanen; het lijkt onmogelijk." Sprekend over generaal Westmoreland, de energieke Amerikaanse kommandant in Vietnam, zei generaal Cao: "Zelfs Westy kan in een half jaar de fouten van de laatste twaalf jaar niet goed maken." Het is onwaarschijnlijk dat er spoedig verbeteringen in zullen treden omdat men van zoveel slechte gewoonten, die al zo lang bestaan, moet afkomen. De voornaamste klachten van de Amerikaanse adviseurs die bij het Zuidvietnamese leger werken, bij corpsen, bij divisies, regimenten en bataljons, zijn: slecht leiding geven, hardvochtigheid tegenover de burgerbevolking, korruptie en gebrek aan agressiviteit. (...)

In leven blijven wordt benadrukt

Aan een intelligente jonge kommandant in de Mekongdelta werd onlangs gevraagd deze tegenzin tot vechten te verklaren. Hij antwoordde onmiddellijk: "het belangrijkste in de oorlog is je troe-

pen in leven te houden". Op 2 november, in het auditorium van het Militair Medisch Centrum in Saigon begon de ongelooflijk moeilijke poging de ARVN te trainen in het overwinnen van zijn zwakheid en op te leiden voor zijn nieuwe rol. (...)

De nieuwe activiteiten na de training zullen niet erg verbluffend zijn. De kommandant van elke divisie zal de controle over een der bataljons overdragen aan het provinciehoofd binnen de zone waar geopereerd wordt. Men hoopt dat deze bataljons agressief zullen gaan patrouilleren in de streken waar pacificatie-troepen van 40 man sterk in de dorpen werken. Veel Amerikaanse officieren maken zich zorgen over wat generaal Westmoreland eens de 'psychologische klap' heeft genoemd: de overtuiging van veel ARVN-officieren dat hun leger een echte stoottroep is en dat het uiteengaan om de pacificatie te ondersteunen, betekent dat ze in het defensief gaan. Een kommandant vertelde onlangs aan een bezoeker die een divisie bezocht, dat het nieuwe plan inhield "dat de Amerikanen het vertrouwen in ons verloren hebben, hoewel het ons eigen land is". De meeste waarnemers kunnen moeilijk geloven dat de oude gewoonten van de ARVN, de passiviteit, het stelen van kippen (een schijnbaar onbelangrijke zaak, die de regeringstroepen echter de haat van duizenden dorpelingen heeft bezorgd) en de corruptie overwonnen kunnen worden door een cursus van twee weken voor elke soldaat. De grondverklaring voor de houding van het leger en de moeilijkheden, ligt in 1956, toen het Amerikaanse leger van de Fransen de training van de troepen van Saigon overnam. Ze wilden de ARVN hervormen naar hun eigen image. De Franse invloed werd uitgeschakeld, behalve de rode baretten voor de paratroepen. Overal waar mogelijk werden Amerikaanse gevechtsformaties, Amerikaanse uniformen, Amerikaanse logistieke systemen, doktrines en terminologie ingevoerd. (...)

Een Amerikaan met zeer veel ervaring op hoog niveau in Vietnam beschreef het vormen van de ARVN als een van de ernstigste "fouten die we hier gemaakt hebben" (de andere was volgens hem dat de Verenigde Staten tot eind 1963 Ngo Dinh Diem hebben gesteund).

Bovendien waren er nog 54.000 politieagenten, 20.000 man slecht bewapende strijdjeugd en 32.000 paramilitaire huurlingen, georganiseerd in burgerlijke verdedigingstroepen. De eenheden van de laatste categorie worden geworven, getraind en betaald door de Verenigde Staten. In de eerste acht maanden van 1966 werd het leger slechts 22.000 man sterker.

Grenzen aan de rekrutering

Amerikaanse hoogwaardigheidsbekleders geven toe dat de Zuidvietnamese bevolking niet meer mensen kan leveren voor de verdedigingstroepen. Bijna 35% van de mannen tussen de 16 en 45 jaar uit de streken die onder controle staan van Saigon zijn nu onder de wapenen. Sinds 1963 is het totaal bijna verdubbeld, maar de vijandelijke legers zijn nog sneller gegroeid. De laatste jaren zijn veel rekruten met geweld het leger in gestuurd en hebben daardoor weinig enthousiasme. In Saigon ziet men niet zelden dat politie-agenten een jonge man in een jeep sleuren om hen naar de rekrutering te brengen.

De psychologische problemen die horen bij een land waar het gevoel voor de nationale zaak zo gering is, blijken uit het grote aantal deserties uit de ARVN. Dit bedroeg het afgelopen jaar 96.000. In 1966 is het aantal de laatste paar maanden wat lager geweest, maar het totaal zal niet veel lager zijn. Ongeveer 18 per 100 mensen die tot de regeringslegers behoren, deserterden in 1966.

Volgens een Amerikaan die bij een belangrijk adviesbureau werkt, zijn 5 van de tien ARVN-divisies ongeschikt voor gevechten, dat wil zeggen dat ze niet goed kunnen of willen vechten. Twee worden als marginaal beschouwd en de andere drie zijn sterke gevechtseenheden. Over het algemeen staan de verspieters, de mariniers en de para's in hoog aanzien bij de onpartijdige militaire deskundigen hier.

MEDEDELINGEN

Vietnam-comité Oost (Klarendalseweg 130, Arnhem). Dit onlangs opgerichte comité bestaat uit personen van verschillende politieke en levensbeschouwelijke oriëntering uit Deventer, Apeldoorn, Zutphen, Wageningen, Arnhem, Velp en Nijmegen.

Aktiegroep Vietnam (Belieslaan 2, Heiloo). Demonstratie op 19 februari om 3 uur bij de Dokwerker, Amsterdam. Verkrijgbaar: Fotoboek Vietnam! Vietnam! van Felix Greene, met honderden goede foto's: f 12,-. Voorts het nieuwe pamflet voor verspreiding: f 1,50 per 100 stuks. Bestellen door storting op giro 1263483 tnv Aktiegroep Vietnam.

Aktiegroep Vietnam Rotterdam (St. Jozefstraat 141). Zaterdag 18 februari, 2 uur, demonstratie vanaf het Stadhuisplein.

Aktiegroep Vietnam Alkmaar (Belieslaan 2, Heiloo). Zaterdag 4 februari, 3 uur, sandwichaktie vanaf het Bergerhout.

Jongerencomité Vrede en Zelfbeschikking voor Vietnam (postbus 2056, Amsterdam) heeft een Vietnamkrant uitgegeven. Naast de uitvoerige standpunten van de politieke partijen bevat deze krant artikelen over de sociaal-ekonomische achtergronden, de geschiedenis, het Bevrijdingsfront, de werking van napalm en de geschiedenis van de onderhandelingspogingen. Prijs f 0,40. Verkrijgbaar en te bestellen bij: ASVA, Weesperstraat 51, Amsterdam, tel. 225771.

RECENTE LITERATUUR OVER VIETNAM

Vietnam between two truces, door Jean Lacouture, een vertaling van het uit 1965 daterende belangrijke werk 'Le Vietnam entre deux paix', door de schrijver van het gezaghebbende boek over de eerste Indochina-oorlog tot 1952, is nu in een Amerikaanse pocketeditie: Vietnam between two truces, vintage book f 8,45. (Er is ook een gebonden editie, uitgegeven door Secker en Warburg, London, f 19.95).

Vietnam North, door Wilfred G. Burchett, International Publishers, New York, (okt) 1966, f 8,05. Het laatst verschenen boek van de auteur van o.a. 'Inside the Guerrilla War'. Het is een verslag van een verblijf in Noord-Vietnam in februari en maart-april 1966. Geeft een beeld van het effect van de bombardementen op Noord-Vietnam op de ekonomie, het moreel van de bevolking enz.

Nguyen Van Troi, het leven van een jonge Vietnamese vrijheidsheld. Een levensbeschrijving van de in 1964 in Saigon geëxekuteerde elektriciën. Uitgegeven door het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront en in het Nederlands vertaald door het ANJV, Nwe Keizersgracht 61, Amsterdam. f 1,-.

DRUKWERK

Frankering
bij abonnement
Amsterdam

Afz.: Vietnam Bulletin
ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam-4
HOLLAND